

Metoda Divide et Impera

Curs 4

Tematică

1. Prezentare generală

2. Implementări ale metodei

1. Prezentare generală

- In informatică, această strategie reprezintă o metoda de rezolvare a problemelor.
- *Ideea de bază constă în împărțirea unei probleme în 2 sau mai multe subprobleme care se rezolvă separat, apoi se trece la combinarea rezultatelor problemelor rezolvate obținându-se, astfel, soluția finală.*
- La baza problemelor rezolvabile prin această metodă stă următorul enunț:
- Se da un șir de valori (secvență de valori) $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n$.
- Aceasta secvență trebuie prelucrată.

1. Prezentare generală

Prelucrearea secvenței se face astfel:

1. Șirul se împarte în 2 sau mai multe subșiruri
2. Fiecare subșir se va împărți, după aceeași metodă, în 2 sau mai multe subșiruri până când se ajunge la o problema rezolvabilă sau un rezultat cunoscut
3. Din aproape în aproape, prin combinarea rezultatelor obținute, se obține rezultatul final

1. Prezentare generală

- Presupunem că pentru orice $p, q \in \mathbb{N}$, $1 \leq p < q \leq n$, $(\exists) m$ din mulțimea $\{p, \dots, q-1\}$ astfel încât:
  - prelucrarea secvenței $\{a_p, \dots, a_q\}$, se face prelucrând secvențele vecine următoare $\{a_p, \dots, a_m\}$, $\{a_{m+1}, \dots, a_q\}$
  - și apoi combinând rezultatele pentru a obține prelucrarea întregii secvențe $\{a_p, \dots, a_q\}$.

1. Prezentare generală

Tehnica DI – rezumat

1. Împarte problema în subprobleme de **același** tip
2. Rezolvă fiecare subproblemă independent
3. Combină soluțiile subproblemelor pentru a obține soluția problemei inițiale
4. *DI* admite implementare recursivă – problema permite descompunere succesivă în subprobleme

1. Prezentare generală

Următoarea procedură exemplifică metoda DI

procedure DivideEtImpera(p, q, a)

begin

  if $q-p \leq \varepsilon$ then

    Prelucreaza(p, q, a)

  else

    begin

      Divide(p, q, m)

      DivideEtImpera(p, m, b)

      DivideEtImpera(m+1, q, c)

      Combina(b, c, a)

    end

end

1. Prezentare generală

- Am notat prin ε lungimea maximă a unei secvențe $\{a_p, \dots, a_q\}$
- Dacă dimensiunea problemei inițiale sau a subproblemelor aparute este mai mică decât ε , atunci problema se rezolvă direct prin procedura **Prelucreaza**, soluția fiind în vectorul a .
- Soluția se pune în vectorul a , iar *soluțiile parțiale se pun în vectorii b , respectiv c .*
- Procedura **DIVIDE** împarte secvența în două subsecvențe $\{a_p, \dots, a_m\}$ și $\{a_{m+1}, \dots, a_q\}$, obținând rezultatul în m .
- Prin cele două autoapelări ale procedurii **DivideEtImpera** se rezolvă subproblemele punând rezultatele prelucrărilor în b și respectiv în c .
- Procedura **Combina** obține din soluțiile subproblemelor, soluția problemei date.
- La început procedura DivideEtImpera se apelează cu $p=1$ și $q=n$.

1. Prezentare generală

Exemple de probleme ce se rezolvă prin această metodă:

- Calculul sumei/produsului elementelor unui șir
- Determinarea minimului/maximului dintr-un șir
- Să se verifice anumiți termeni din șir care au o anumită proprietate dată (sunt pare / sunt prime / sunt pozitive, etc)
- Sortarea elementelor dintr-un șir de valori

1. Prezentare generală

Subprogram Divide_Et_Impera(inceput, sfarsit, rezultat)

/* inceput - pozitia primului termen din sir/subsir;

sfarsit - pozitia ultimului termen din sir/subsir */

daca (s-a terminat divizarea sirului in unu sau doi termeni) **atunci**

Prelucrez_secventa_divizata(inceput, sfarsit, rezultat)

altfel

Divizez_secventa(inceput, sfarsit, m) /* nu in toate problemele m reprezinta pozitia elementului de la mijloc */

Divide_Et_Impera(inceput, m, rezultat1)

Divide_Et_Impera(m, sfarsit, rezultat2)

Combin_rezultate(rezultat1, rezultat2, rezultat)

Sfarsit subprogram

2. Implementări ale metodei

Sortarea unui vector A cu n elemente prin **interclasare(Mergesort)**

- Descompunerea unui vector în alți doi vectori ce urmează a fi sortați, are loc până când avem de sortat vectori cu maxim două componente
- Algoritmul folosește următoarele proceduri:
  1. Procedura ***SORT*** ordonează crescător un vector de maxim două elemente și corespunde procedurii **Prelucreaza** din schema generală.
  2. Procedura **INTERCLASARE** interclasează rezultatele și corespunde procedurii **Combina** din schema general.
  3. Procedura **DIVIDE_IMPERA** implementează strategia generală a metodei.
  4. Procedura **DIVIDE** este realizată prin instrucțiunea:

$$m = \lfloor (p + q) / 2 \rfloor$$

2. Implementări ale metodei

Procedura SORT

```
procedure SORT(p, q, A) // A, adica vectorul a -> a[100]
```

```
begin
```

```
    if  $a_p > a_q$  then
```

```
        begin
```

```
            t  $\leftarrow$   $a_p$ 
```

```
             $a_p \leftarrow a_q$ 
```

```
             $a_q \leftarrow t$ 
```

```
        end
```

```
end
```

2. Implementări ale metodei

Procedura **DIVIDE_ET_IMPERA**

```
procedure DIVIDE_IMPERA(p, q, A)
```

```
begin
```

```
    if  $q - p \leq 1$  then SORT(p, q, A)
```

```
    else
```

```
        begin
```

```
             $m = \lfloor (p + q) / 2 \rfloor$ 
```

```
            DIVIDE_ET_IMPERA(p, m, A)
```

```
            DIVIDE_ET_IMPERA(m+1, q, A)
```

```
            INTERCLASARE(p, q, m, A)
```

```
        end
```

```
end
```

2. Implementări ale metodei

Procedura INTERCLASARE

procedure INTERCLASARE(p, q, m, A)

vector A, B

/* B - vectorul în care se construiește vectorul ordonat prin
interclasarea celor 2 subvectori */

/* introducem în B elementele din cei 2 subvectori în ordine
crescătoare */

begin

    i ← p,   j ← m+1,   k ← 0

    while (i ≤ m) and (j ≤ q)

2. Implementări ale metodei

Procedura INTERCLASARE

begin

    if $a_i \leq a_j$ then

/* dacă elementul curent din primul subvector este mai mare decăt elementul curent din cel de-al doilea subvector, se va introduce în vectorul intermediar cel din cel de-al doilea subvector, altfel se va introduce cel din primul subvector */

2. Implementări ale metodei

Procedura INTERCLASARE

begin

$b_k \leftarrow a_i$

$i \leftarrow i+1$

end

else

begin

$b_k \leftarrow a_j$

$j \leftarrow j+1$

end

$k \leftarrow k+1$

end // sfârșit while

2. Implementări ale metodei

Procedura INTERCLASARE

/*introducem in b elementele ramase in subvectorul din care nu s-au copiat toate elementele*/

```
    if  $i \leq m$  then
        for  $j=i$  to  $m$  do
            begin
                 $b_k \leftarrow a_j$ 
                 $k \leftarrow k+1$ 
            end
        else
            for  $i=j$  to  $q$  do
                begin
                     $b_k \leftarrow a_i$ 
                     $k \leftarrow k+1$ 
                end
```

2. Implementări ale metodei

Procedura INTERCLASARE

```
/*copiem elementele vectorului intermediar in vectorul inițial - cel care va avea elementele sortate*/
```

```
    k<- 0
```

```
    for i=p to q do
```

```
    begin
```

```
        ai<- bk
```

```
        k<- k+1
```

```
    end
```

```
end //sf. procedură
```

2. Implementări ale metodei

Funcția main ()

begin

  for i=0 to n-1 do

    citeste a_i

  DIVIDE_ET_IMPERA(0, n-1, a)

  for i=0 to n-1 do

    scrie a_i

end

2. Implementări ale metodei

Algoritmul de la **Sortare rapida(quickSort)** se bazează pe metoda Divide et Impera.

- **Imparte:** Sirul de pe pozițiile $p...u$ este impartit (rearanjat) in doua siruri nevide de elemente.
  - Elementele celor 2 subsiruri se gasesc pe pozitiile $p...m$ si respectiv $m+1...u$.
  - Primul sir are proprietatea ca fiecare element din primul sir este mai mic decat orice element din al doilea sir.
- **Stapaneste:** Cele doua siruri sunt ordonate prin apeluri succesive ale algoritmului de sortare rapida (quickSort)
- **Combina:** Deoarece cele doua siruri sunt sortate pe loc, nu este nevoie de nicio ordonare.

2. Implementări ale metodei

```
#include <iostream.h>
```

```
int a[50], n, i;
```

```
void quickSort (int a[ ], int  
p, int u)
```

```
{
```

```
int i = p, j = u;
```

```
int m;
```

```
int pivot = a[(p + u) / 2];
```

```
while (i <= j)
```

```
{
```

```
while (a[i] < pivot) i++;
```

```
while (a[j] > pivot) j--;
```

2. Implementări ale metodei

```
if (i <= j)
```

```
{
```

```
m=a[i];
```

```
a[i] =a[j];
```

```
a[j] = m;
```

```
i++;
```

```
j--;
```

```
}
```

```
}
```

```
if (p < j) quickSort(a, p, j);
```

```
if (i < u) quickSort(a, i, u);
```

```
}
```

2. Implementări ale metodei

```
int main()
{
int n, i;
cout<<"n="; cin>>n;
for(i=1;i<=n;i++)
{
cout<<"a["<<i<<"]="";
cin>>a[i] ;
}
quickSort(a,1,n);
cout<<"Sirul sortat : "<<endl;
for(i=1;i<=n;i++)
cout<<a[i]<<" ";
}
```

2. Implementări ale metodei

Algoritmul de **căutarea binară**

Fie un vector v cu n elemente ordonate crescător și un număr nr .

Să se caute acest număr în vector și în caz că este găsit să se afișeze indicele pe care se găsește.

Pași:

1. verificam dacă $x = v \left[\frac{n}{2} \right]$, adică dacă este egal cu valoarea din mijlocul vectorului.

2. Dacă da atunci funcția se oprește cu succes.

Am găsit elementul x pe poziția $n/2$

2. Implementări ale metodei

3. Dacă nu atunci

- dacă $x < v \left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor$ cautăm în jumătatea $\left[v[0], v \left\lfloor \frac{n}{2} - 1 \right\rfloor \right]$
- dacă $x > v \left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor$ cautăm în jumătatea $\left[v \left\lfloor \frac{n}{2} + 1 \right\rfloor, v[n - 1] \right]$
- căutarea în unul dintre cele două intervale se face în mod similar: comparam cu jumătatea intervalului.

Dacă elementul este egal cu x , ne oprim, dacă nu verificăm în care parte se poate afla x .

2. Implementări ale metodei

Recursivitatea: de fapt, la fiecare pas căutăm în intervalul cuprins între poziția i și poziția j (inițial $i = 0$ și $j = n$).

(1) Dacă $i > j$

algoritmul se încheie cu insucces (s-a căutat în tot vectorul și nu s-a găsit x)

(2) Dacă $i \leq j$ atunci

- dacă $x = v \left[\frac{i+j}{2} \right]$ - funcția se oprește cu succes

- altfel compar $v \left[\frac{i+j}{2} \right]$ cu x . Dacă x e mai mare căutam la dreapta lui $v \left[\frac{i+j}{2} \right]$, altfel caut la stânga lui $v \left[\frac{i+j}{2} \right]$.

2. Implementări ale metodei

```
#include<iostream.h>
```

```
int n,i,nr,v[100];
```

```
int caut(int i,int j)
```

```
{
```

```
    if(nr==v[(i+j)/2]) return ((i+j)/2);
```

```
    else
```

```
        if(i<j)
```

```
            if(nr < v[(i+j)/2]) return(caut(i, (i+j)/2 - 1));
```

```
            else return(caut((i+j)/2 + 1, j));
```

```
}
```

2. Implementări ale metodei

```
int main(void)
{
    cout<<"Dati numarul de elemente "; cin>>n;
    cout<<"\n Dati elementele vectorului \n";
    for(i=1;i<=n;i++)
    {
        cout<<"v["<<i<<"]= ";
        cin>>v[i];
    }
    cout<<"Dati numarul care se cauta ";
    cin>>nr;
    cout<<"Am gasit elementul pe pozitia "<<caut(1,n);
}
```

2. Implementări ale metodei

Algoritmul Turnurile din Hanoi

Se dau trei tije numerotate cu A, B, C și n discuri perforate având diametre diferite.

Inițial toate discurile sunt asezate pe tija A, în ordinea crescătoare a diametrelor lor, considerând sensul de la vârful tijeii la baza ei.

Să se mute toate discurile pe tija B în aceeași ordine, folosind tija C și respectând următoarele reguli:

- la fiecare pas se mută un singur disc
- în permanență pe fiecare tijă deasupra fiecărui disc pot apare numai discuri de diametre mai mici.

2. Implementări ale metodei

Rezolvarea acestei probleme se bazează pe următoarele considerente logice:

- dacă $n=1$, atunci mutarea este imediată $A \rightarrow B$
(mutăm discul de pe A pe B)
- dacă $n=2$, atunci sirul mutărilor este: $A \rightarrow C, A \rightarrow B, C \rightarrow B$
- dacă $n > 2$ procedăm astfel:
  - mutăm $(n-1)$ discuri $A \rightarrow C$
  - mutăm un disc $A \rightarrow B$
  - mutăm cele $(n-1)$ discuri $C \rightarrow B$

2. Implementări ale metodei

Observăm că problema inițială se descompune în trei subprobleme mai simple, similare problemei inițiale:

- mutăm $(n-1)$ discuri $A \rightarrow C$
- mutăm ultimul disc pe B
- mutăm cele $(n-1)$ discuri $C \rightarrow B$

Dimensiunile acestor subprobleme sunt: $n-1, 1, n-1$.

- Aceste subprobleme sunt independente, deoarece tija inițială (pe care sunt dispuse discurile), tija finală și tija intermediară sunt diferite.

2. Implementări ale metodei

Notam:

$H(n,A,B,C)$ = sirul mutarilor a n discuri de pe A pe B , folosind C .

PENTRU

$n=1$ $A \rightarrow B$

$n>1$ $H(n,A,B,C) = H(n-1,A,C,B), A \rightarrow B, H(n-1,C,B,A)$

2. Implementări ale metodei

Implementarea soluției:

```
#include <iostream.h>
```

```
int n;
```

```
void hanoi(int n, char a, char b, char c)
```

```
{
```

```
    if(n==1) cout<<a<<" -> " <<b<<endl;
```

```
/* daca avem un singur disc pe tija A il mutam pe tija B */
```

2. Implementări ale metodei

```
else {  
    hanoi(n-1, a, c, b);  
    /* mutam n-1 discuri de pe tija A, pe tija C folosind ca tija  
intermediara tija B */  
    cout<<a<<" -> "<<b<<endl;  
    /* mutam discul ramas de pe tija A pe tija B */  
    hanoi(n-1, c, b, a);  
    /* mutam cele n-1 discuri de pe tija C, pe tija B folosind ca tija  
intermediara tija B */  
}  
} // sf procedură hanoi
```

2. Implementări ale metodei

```
int main()
```

```
{
```

```
cout<<"Numarul de discuri pe tija A = ";
```

```
cin>>n;
```

```
cout<<"Mutarile sunt urmatoarele:\n";
```

```
hanoi(n, 'A', 'B', 'C');
```

```
/* mutam n discuri de pe tija A, pe tija B folosind tija  
intermediara C, - A,B,C sunt numele discurilor */
```

```
}
```

2. Implementări ale metodei

Maximul în vectorul neordonat

Problema: Se dă un vector neordonat cu n elemente. Să se găsească maximul folosind metoda DI.

Rezolvare:

- Se pornește de la următoarea observație:

$$\text{Max}(v[0], \dots, v[n - 1]) = \max(\text{Max}(v[0], \dots, v[k]), \text{Max}(v[k + 1], \dots, v[n - 1]))$$

$$\max(a, b) = \begin{cases} a, & a > b \\ b, & b \geq a \end{cases}$$

Astfel, problema admite descompunerea în subprobleme de același tip

Problema/subproblemele se descompun succesiv până nu mai este necesară descompunerea și rezolvarea este simplă – căutarea maximului între 1 sau 2 elemente

2. Implementări ale metodei

Maximul în vectorul neordonat

```
int DI(int a[10], int ic, int sf){
    int m1, m2;
    if (ic<sf){
        m1 = DI(ic,(ic+sf)/2);
        m2 = DI((ic+sf)/2 + 1,sf);
        if (m1<m2) return m2;
        else return m1;
    }else
        return a[ic];
}
```

```
void main(){
{
    cout << DI(a, 0,n-1));
}
}
```

2. Implementări ale metodei

Minimul în vector neordonat

Tema de seminar!

Considerați cazul în care problema este direct rezolvabilă dacă numărul de elemente este 2, adică avem doar ic și sf, deci diferența dintre cele două este 1.

Pentru asta comparați valorile de pe cele două poziții în vectorul a.